

به نام خدای مهربون

مؤلفین:

مقصود رزم آرای شرق، حبیبہ شاہنگ، میترا منافی،
رقیہ مقصودی، مژگان ہاشمی، سحر قطاری، زہرا عبدل زادہ، احمد لطف الہ پور

گردوی دانش

ناشر: انتشارات گردوی دانش

مدیر مسئول: سیدرضا چایچی ضرابی

عنوان کتاب: تفکر خلاق

مؤلفین: مقصود رزم آرای شرق، حبیبه شباهنگ، میترا منافی، رقیه مقصودی،

مژگان هاشمی، سحر قطاری، زهرا عبدالزاده، احمد لطف اله پور.

مدیر هنری: نیما قدمی

صفحه آرا: فروغ خادمی

حروفچینی: الهه پیاب

رح روی جلد: ناهید بابازاده

تصویر سازی متن: شقایق پورگیو، ناهید بابازاده

لیتوگراف، چاپ و صحافی: چاپ البرز

نوبت چاپ: ۱۳۹۶-۱۰۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰۰

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

عنوان و نام پدید آورنده: تفکر خلاق / مؤلفین

مقصود رزم آرای شرق... [و دیگران]

مشخصات نشر: کرج: گردوی دانش، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۹ ص؛ ۲۲×۲۹ س.م.

شابک: ۰-۲۰۱-۴۰۱-۶۰۰-۹۷۸

فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: مؤلفین مقصود رزم آرای شرق، حبیبه شباهنگ، میترا منافی،

رقیه مقصودی، مژگان هاشمی، سحر قطاری، زهرا عبدالزاده، احمد لطف اله پور.

موضوع: تفکر خلاق در کودکان

موضوع: creative thinking in children

موضوع: خلاقیت در کودکان

موضوع: creativity in children

شناسه افزوده: رزم آرای شرق، مقصود، ۱۳۵۳

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶/۷/۵/۵ B1590

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۱۵۷

کتابشناسی ملی: ۴۸۵۵۱۱۹

نشانی: کرج- سه راه رجایی شهر، ضلع شمالی پل، ساختمان ققنوس

تلفکس: ۰۲۶-۳۴۴۵۶۸۱۰ ، ۰۲۱-۸۸۹۴۷۴۳۹

صدای مشتری: ۰۲۶-۳۴۴۹۶۶۲۹

صندوق پستی: ۳۱۴۵۷۱۳۴۵۴

پایگاه اینترنتی: www.gdbook.ir

پست الکترونیکی: info@gdbook.ir

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات گردوی دانش محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به صورت اعم از

فتوکپی چاپ کتاب و جزوه و حتی برداشت به صورت دست نویس ندارد و متخلفین به موجب

بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قرار می گیرند.

شماره صفحه

موضوع

۶

نقاشی: پوست میوه‌ای

۸

گوشه علمی: سفر خیالی

۱۰

شعر؟

۱۲

کاردستی: هدیه فشان

۱۴

قصه: سنجاب کوچولو

۱۶

بحث و گفت‌گو: زیر باران

۱۸

کاردستی: وسایل زیبا

۲۰

مشاهده: زندگی ما و مورچه‌ها

۲۲

بازی: بدو و ببند

۲۴

نقاشی: فقط با یک رنگ

۲۶

نمایش خلاق: نخودی

مقدمه

تفکر خلاق در کودکان ترکیبی است از مهارت‌های تصمیم‌گیری و حل مساله. با استفاده از این نوع تفکر راه‌حل‌های متفاوت مساله و پیامدهای هر یک از آن‌ها بررسی می‌شوند. و بدین ترتیب فرد قادر می‌شود تا مسائل را از ورای راه‌حل‌های تجربه شده خود در یابد. در این مقاله سعی شده است نظر به اهمیت این مهارت به تعریف و راه‌کارهای ارتقای آن در کودکان پرداخته شود.

تعریف مهارت تفکر خلاق در کودکان

به مهارت تولید اندیشه «توانایی دیدن به شیوه‌های جدید، کشف راه‌حل‌های نو و بدیع، فکر کردن به شیوه‌ای متفاوت، استفاده از چیزهای نامربوط و تبدیل آن به شکل‌های جدید خلق، راه‌حل‌هایی فراتر از راه‌های متعارف و معمولی تفکر خلاق گفته می‌شود.

تفکر خلاق، از پیچیده‌ترین و عالی‌ترین جلوه‌های ذهنی آدمی است که بر مبنای تحلیل و شهود است و می‌توان آن را فرآیندی ذهنی دانست که از آن برای ایجاد ایده‌های نو استفاده می‌شود. تفکر خلاق با انعطاف‌پذیری، نوآوری و ارزش اجتماعی همراه است. این تفکر در همه ابعاد زندگی بشری نفوذ کرده و بین تمام انسان‌ها مشترک است. هنگامی که قدرت آگاهی و اطلاعات ذهن افراد با رشد مناسب فکری توأم باشد، آن‌ها قدرت استدلال ذهنی بیش‌تر می‌شود و تفکر خلاق که تفکر سطح بالا است به وجود می‌آید. مهارت تفکر خلاق در واقع تصویرسازی از موضوعات در ذهن است.

فواید مهارت تفکر خلاق، تفکر خلاق در کودکان

این توانایی در تصمیم‌گیری و نیز حل مساله سهیم است. بدین صورت که با استفاده از آن، راه‌های جایگزین در هنگام تصمیم‌گیری‌ها و نیز نتایج متنوعی از اعمال فرد یافت می‌شود. این ویژگی باعث می‌شود که فرد فراتر از آن چه که به صورت مستقیم تجربه می‌کند را دریابد همچنین در مواقعی که نیازی به تصمیم‌گیری نیست، این مهارت سبب می‌شود که او در برخورد با وقایع روزمره زندگی منعطف عمل کرده و خود را با آن‌ها سازگار کند.

پرورش خلاقیت در کودکان

برای تقویت خلاقیت در کودکان راه‌های زیادی وجود دارد در زیر به چند مورد پرداخته شده است.

- توصیف‌های مثبت از ایده‌ها، کارهای کودکان و تشویق پرسش‌های باز.

با نگاهی مثبت و تحسین آمیز از ایده‌ها و کارهای خلاقانه کودک استقبال کنید و با پرسش‌های باز یعنی پرسش‌هایی که در آن کودک کمی باید تأمل کند، وی را به تفکر خلاقانه سوق دهید.

- دستیابی به درک عمیق‌تر از راه هنر

با استفاده از هنر و تشویق کودکان به انتخاب هنر مورد علاقه خود، آن‌ها را به درک عمیق رهنمون شوید.

- بازی خلاقانه، محیط مناسب

همواره سعی کنید با استفاده از بازی‌های خلاقانه در محیطی که متناسب با آن بازی‌ها است، در ارتقای تفکر خلاق کودک بکوشید.

- موسیقی و فعالیت‌های حرکتی

موسیقی و فعالیت‌های حرکتی می‌توانند عنوان‌های مهم پرورش خلاقیت در کودکان مورد استفاده والدین قرار گیرد.

- بازی‌ها

والدین عزیز می‌توانند با استفاده از بازی‌های گروهی، پیک نیک داخلی و داستان خوانی جهت ارتقای خلاقیت کودک خود گام‌های موثری بردارند.

- اسباب بازی‌ها

والدین عزیز در خرید اسباب بازی‌های کودک سعی در انتخاب اسباب بازی‌ها، اگر (انواع لگوها) در مقابل اسباب بازی‌های همگرا (انواع پازل‌ها) داشته باشند.

چگونه در کودکان مهارت‌های تفکر خلاقانه را پرورش دهیم؟

برای این که مهارت‌های خلاقانه را در فرزند خود پرورش دهیم، باید درک درستی از ۳ طرز تفکر خارج از جعبه، داخل جعبه و جعبه‌ی جدید داشته باشیم:

- طرز تفکر خارج از جعبه یعنی این که شما برای حل یک شکل از راه حل‌های غیر مرسوم و انعطاف‌پذیر استفاده کنید.

- طرز تفکر داخل جعبه به استفاده از راه‌های تستی برای پیدا کردن جواب صحیح گفته می‌شود. این طرز تفکر برای توسعه‌ی مهارت‌ها و تجربه شدن در آن‌ها ضروری است.

- طرز تفکر جعبه‌ی جدید از ترکیب دو نوع طرز تفکر گفته شده حاصل می‌شود. یعنی ایده‌های

غیر معمول با مهارت‌های موجود ترکیب و تبدیل به راه حل جدیدی برای حل مشکلات می‌شوند.

